

Znižanje pridelka pšenice - Novo postopanje proti Insullu

UREDITEV PROMETA S PŠENICO. — OMEJITEV IZVOZA IZ DRŽAV, KI PŠENICO PRIDELUJEJO. — ZNIŽANJE CARINE UVOZNIH DRŽAV. — DOLOČITEV ENOTNE CENE PŠENICI. — ZNIŽANJE KOLIČINE PRIDEJKA PRIHODNJE LETO.

London, Anglija. — Po pogajanjih, ki so trajala štiri mesece, je večina držav, ki pridelujejo pšenico za izvoz, podpisala konec preteklega tedna pogodbo, po kateri se obvezujejo, da bodo znižale količino pridelka pšenice prihodnje leto, in sicer v svrhu, da se bo s tem preprečila nadprodukcija in se bo mogla obdržati cena temu produktu na primerni višini.

Glavne dežele, ki pridejo v poštev, so Zed. države, Kanada, Avstralija in Argentina. V teh štirih je pšenični pridelek največji in je torej izvoz iz njih glavni. Skupno je pristopilo k sporazumu 21 držav, med njimi tudi Jugoslavija in Čehoslovaška. Rusija je sicer podpisala, vendar pa s pridržkom, da se njen podpis lahko razveljavi od sovjetske vlade tekom prihodnjih 15 dni. Argentina sicer v polni meri soglašala s pogodbo, vendar je podpisala ni, in sicer vsled tega, ker je njen zastopnik prišel prepozno. Pričakuje pa se njen podpis tekom prihodnjih par dni.

Glavna določba v pogodbi je tista, po kateri se gori omenjene štiri države, glavne pridelovalke pšenice, obvezujejo, da bodo letošnji izvoz omejile na 560 milijonov bušljev. Podonavske države pa so pristale na to, da skupni njih izvoz bo znašal samo 50 milijonov bušljev. Na izvozno omejitev je pristala tudi Rusija. Nasprotno pa so se obvezale države, ki pšenico uvažajo, da bodo znižale carino na uvoz tega pridelka; vendar pa je k temu dostavljeno, da bo to znižanje podvrženo določbam zakona v posameznih državah, in te določbe se bodo ravnale po razmerah v teh državah. Dalje so se izvozne države zedinile, da bodo držale ceno pšenice na enotni višini, in sicer na 63 zlatih ameriških centov za bušelj, kar je približno 91 sedanjih papirnatih centov. Sedanja cena je okrog 87 do 89 centov.

Važen sporazum v pogodbi je tudi ta, da bodo države, ki pridelujejo pšenico, znižale svoj posevek za 15 odstotkov prihodnje leto. K temu sporazumu pa Rusija ni pristala.

ROPARJI OPLENILI URAD

Chicago, Ill. — 40 uslužbenec podjetja Oscar Mayer & Co., 1241 Sedgwick st., je moralo biti v ponedeljek popoldne pokornih štirim banditom, ki so oboroženi vdrli v pisarno in uspešno izvršili svoj nameravani rop. Oplenili so družbo za okrog \$2000. Uslužbenici, med njimi tudi predsednik družbe sam, so se morali vleči na tla in dva bandita sta jih z revolverji v rokah stražila, dočim sta ostala dva izvrševala svoje delo. Telefonska operatorica, ki je skušala poklicati policijo, je bila s silo vržena na tla. Ko so banditi bežali, so srečali med vrati nekoga voznika truka in ga mimo grede udarili po glavi, da se je onesvestil.

INSULL ARETIRAN

Amerika ponovno zahteva, da se izloči Samuel Insull. — Grčija postavila moža pod nadzorstvo.

Atene, Grčija. — Zed. države so znova podvezle korak, da jim Grčija izroči bivšega ameriškega magnata Samuela Insulla, v svrhu, da se proti njemu podvzame kazenska obravnava. Kakor znano, je Amerika pred meseci že vložila pri Grški enako zahtevo, a jo je tozadavna sodna prva v Atenah odbila, češ, da ameriške zahteve po ekstradiciji niso dovolj utemeljene. Tedaj se je obtožba proti njemu glasila na podlagi zakona za sleparstvo in zaroto.

Ker je bila prejšnja zahteva na imenovani podlagi ovržena od Grčije, je Amerika točasno napravila drugo obdolžbo, in sicer o kršitvi federalnega zakona o bankrupciji.

Zahteva po izročitvi Insulla je bila izročena grški vladi v petek od pomožnega ameriškega generalnega pravnika. Grške oblasti so takoj odredile, da se stari Insull postavi pod nadzorstvo policije. Vendar pa mu je bilo dovoljeno, da je ostal še nadalje v svojem stanovanju v hotelu. Vsled njegovega slabotnega zdravja pa je bil pozneje odpravljen v neko kliniko in pred vrata njegove sobe je postavljen detektiv, da ga straži in mu onemogoči morebitni pobeg.

Priprave za ponovno zahtevo po njegovi izročitvi so se vršile tako tajno, da ni imel Insull nič pojma o njih. Domneval je, da je po svoji zmagi, ki jo je dosegel pri zadnji ameriški zahtevi, popolnoma varen v Grčiji. Zato pa ga je skrajno presenetilo, ko so mu grške oblasti napovedale aretacijo. Za starega moža je bil to udarec, ki je očitno vplival na njegovo zdravje, da je moral biti prepeljan v kliniko.

Obravnava za izročitev se bo pričela v kakih dveh tednih. Ni še gotovo, ali bo Amerika pri njej zmagala. Grško javno mnenje je v splošnem proti izročitvi.

SLOVENSKE POSETNIKE RAZSTAVE

Koncem zadnjega tedna so nas obiskali: Mr. in Mrs. Stefan Stonich iz Chisholm, Minn. s svojim sinom Stefanom. Mr. Stonich je znan rojak na Chisholmu in po Ameriki kot prodajalec starokrajških kos ter trgovec z železniko na Chisholmu. — Iz Milwaukee, Wis. je nas obiskal te dni Mr. John Vidarger, seboj je prinesel svojo umetnino, namreč v galonski steklenici sestavljen cel otarček, kar je vrlo zanimivo. — Iz Shearstona, Ia. pa je nas obiskal rojak Mr. Fr. Pal. Vsem hvala za prijateljski obisk!

PLAVI OREL NA BELI HIŠI

Slika kaže administratorja NRA, H. S. Johnsona, ki je na tem, da stopi v Beli hišo h konferenci s predsednikom Rooseveltom. Smehljaj mu je izvalil pogled na emblem. plavega orla, ki ga je zapazil na vratih in ki znači, da Bela hiša kupuje svoje potreščine samo od tistih trdk, ki so podpisale NRA pravilnik.

TEXAS 23. DRŽAVA

Suhači v Texasu temeljito poraženi pri glasovanju.

Dallas, Tex. — V soboto se je vršilo v tujakšnji državi glasovanje o preklcu 18. amandamenta. Suhači so pred volitvami samozavestno napovedovali, da bo to prva država, ki bo napravila vrzel v vrsti držav, katere so se do zdaj izrazile za preklc. Po izidu glasovanja pa so bili suhači neprijetno razočarani. Volilci so se namreč skoraj v razmerju 2 proti 1 izrazili proti suhaškemu 18. amandamentu. S tem je postala država Texas 23. država, ki je odobrila preklc. Potrebni je skupno 36 držav.

NASILNI SNUBEC

Chicago, Ill. — 26 letni Raul Garcia, 919 So. Halsted st., je bil pretekli petek aretiran pod obdolžbo nasilnosti. Grozil je namreč 20 letni Mary Vargas, 1042 Blue Island ave., da jo bo ubil, ako ne bo pristala na to, da se omoži z njim. Vsled podobne nasilne grožnje je bil Garcia obsojen že leta 1927 na \$200 globe, kakor je ugotovila policija.

WALEŠKI PRINC VARČUJE

London, Anglija. — Zdi se, da je tudi na angleškega prestolonaslednika, waleškega princa, pritisnila depresija. Prodajal je namreč svojo veliko farmo v Nottinghamshire, kjer je imel četo plemenskih jelenov. Iz krogov, ki stoji blizu princa, se trdi, da je to storil zato, ker mu primanjkuje sredstev, da bi mogel farmo vzdrževati.

ŠKANDAL V KANSASU

Državni zakladničar aretiran in zaprt.

Topeka, Kans. — Že svoječasno je bilo poročano, da je prišla na dan v državi Kansas velika korupcijska afera, ko se je na debelo sleparilo z raznimi bondi. Prihaja pa se še vedno na nova odkritja in goljufije pri tem pa je, da so bili pri teh sleparijah udeleženi državni uradniki najvišjih mest. Tako je bil v soboto zvečer aretiran in zaprt državni zakladničar, Tom B. Boyd.

UGRABITELJA ZADEL KONEC

San Francisco, Cal. — 31 letni bandit Henry Jennings je bil pretekli petek ubit od policista po razburljivem lovu za njim, ki je vzmernil trgovce po celem Market st. Jennings je imel že od ponedeljka prejšnjega tedna zaprtega in ujetega 45 letnega W. F. Wooda, bratranca bivšega predsednika Tafta. Omenjenega dne ga je prisilil, da je odšel z njim na banko, kjer je imel Wood svoje vloge, in prisilil ga je tudi, da mu je Wood izročil v gotovini in bančnih knjižicah okrog \$10,000. Ko sta se vračala z banke, sta se ustavila na trgu, kajti Jennings je hotel kupiti nekaj orehov. Za trenotek je pozabil paziti na Wooda in v tem trenotku je Wood obrnil nanj pozornost nekega policista, na kar se je pričela gonja. Jennings je med begom obstrelil nekega policista in neko žensko, na kar je njega zadel smrtonosni strel.

KRIŽEM SVETA

Havana, Kuba. — Iz mesta Santiago se poroča, da so tamkaj v soboto čutili tri močne potresne sunke. Vesti pa ne vedo povedati o nikaki posebni škodi.

Pariz, Francije. — V francoski koloniji St. Pierre Et Miquelon, ki leži kot otok v bližini Nove Fundlandije, so v soboto izbruhnele demonstracije v protest proti nameravanemu zvišanju davkov.

Philadelphia, Pa. — Ker se je Wm. Rodenhaver bal, da bi ga njegova 21 letna hči Pauline zapustila in se omožila, je šel in najprej njo nevarno obstrelil ter nato še sam sebi pogal kroglo v glavo.

Wildberg, Nemčija. — Znani nemški letalec R. Poss in njegov tovariš sta bila v soboto ubita, ko se je njun aeroplan pri nizki vožnji zaletel v stolp neke cerkve.

DEKLICA UBILA ENAJST GADOV

Gallipolis, O. — Bessie Fife, hči nekega farmarja, se je spotaknila ob gnezdo gadov, na kar je razkačena golazen švignila iz njega. Korajžna deklica pa se ni ustrašila. Pograbila je palico in pričela mahati po njih ter jih pobila enajst, dočim je sama ostala nepoškodovana.

VEDNO VEČ POSETNIKOV

Chicago, Ill. — Udeležba pretekli petek na svetovni razstavi je presegla vsak dosedanj rekord. Tekom tega dneva je namreč plačalo vstopnino nič manj kakor 267,728 oseb. Da je bilo toliko posetnikov, je pripisovati temu, ker je bil to otroški dan, kakor vsak petek, ko imajo otroci vstop za skrajno znižano ceno; dalje se je vršil isti dan tudi dan za dečke skavte in za državo Arizono. Skupna udeležba se je koncem preteklega tedna približevala že 12 milijonom.

207 ZLOČINCEV OBSOJENIH

Chicago, Ill. — Kampanja za pobijanje zločinstva in iztrebljevanje zločinskih elementov se že skozi tri tedne v polnem razmahu nadaljuje. Tekom tega časa je bilo obsojenih 207 zločincev, kar je rekordno število za prej znane počasne obravnave na tujakšnji sodiščih. Od teh je bila nad enim zločincem izrečena smrtna obsodba. Med obsojenci je tudi Slovenka Mrs. Vera Carl, roj. Grilec, nad katero je bila v petek izrečena kazen 14 let v ječi. Obsojena je bila, ker je stala v zvezi s umorom, ki se je izvršil nad njenim možem preteklo leto v njih domu, 2511 So. Crawford ave. Dva druga udeleženca pri umoru, namreč Verin brat, Ivan Grilec, in njen ljubimec, John Milošič, sta bila pred par dni obsojena na dosmrtno ječo, dočim se bo obravnava proti ostalima dvema, ki sta tudi sodelovala pri umoru, namreč Jos. Fess, ki je umor izvršil, in Edward Veselka, vršila prihodnji meesc. Mrs. Carl se je izrazila, da želi nastopiti svojo kazen čimprej.

Iz Jugoslavije.

STRAŠNA DRUŽINSKA TRAGEDIJA V SLOVENSKE KRAJINI. — MOŽ ZADUŠIL SVOJO ŽENO IN SE NAZADNJE ŠE SAM OBESIL. — RAZNE NOVICE, NESREČE IN DRUGE VESTI IZ STAREGA KRAJA.

Zalostna posledica družinskih preprirov

Dolnja Lendava. — Močno je razburila prebivalstvo strašna novica, ki se je naglo razširila po trgu, da je neznan mož v potoku Črncu zadušil neko žensko. Cele trume ljudi so hitele na kraj nenavadnega zločina, da se prepričajo na lastne oči. — O žalostni tragediji je znano sledeče: Zakonca Špilak iz Male Polane sta se zjutraj odpravila z vozom v Lendavo in oddala zrnje v mlino. Nazaj grede sta se ustavila v vinogradu v lendavskih gorah, da pogledata, kako kaže grozdje in od tam zavila po začasnem potu ob potoku Črncu proti domu. Med potom sta se na vozu čeli čas pripravila in se dejansko spopadla. Ko je žena videla da postaja položaj čezdalje resnejši, je skočila z voza in hotela uteči čez potok. Mož je pa pustil voz in tekel za njo in jo dohitel na sredi potoka, kjer je zopet prišlo do ruvanja med obema. Mož, ker je bil močnejši, je ženo obvladal in jo tako dolgo tiščal pod vodo, da se je zadušila. Krave so odšle z vozom same naprej proti domu, za katerimi je po strašnem dejanju stekel Špilak in doma povedal otrokom in sosedom, kaj je napravil. Otroci so hiteli h potoku in začeli silno jokati, ko so videli strašno resnico. Sosedje so takoj ves dogodek naznanili orožnikom, ki so Špilaka uklelili in ga zaprli na okrajnem sodišču v Lendavi, kjer so ga našli drugi dan obešenega. — Tako se je žalostno končala družinska tragedija, ki je pretresla ves okraj. Pokojnika zapuščata pet otrok, katerih najmlajši je star šele poldrugo leto.

Novi konvikt žolskih sester

V Zg. Šiški so šolske sestre pred kratkim otvorile svoj konvikt, v katerega bodo sprejemale v popolno oskrbo dijakinje, ki obiskujejo srednje in druge šole v Ljubljani. Zavod je higijensko urejen in leži v zdravi okolici. Šolske sestre bodo gojenkam po potrebi nudile tudi pomoč pri učenju.

Velik požar

Na Vrhlogi, pri Slov. Bistrici je začela goreti kolarnica posestnika Alojzija Čelofiga, odkoder se je požar razširil na sosednja poslopja. Radi pomanjkanja vode je zgorelo vse; hiša, kolarnica, hlevi in šupa, z vsem gospodarskim orodjem in pridelki. Pri gašenju sta se nevarno ponesrečila dva kmeta, na katera je padlo goreče tramovje. Posestnik Čelofiga, ki je pred dvema letoma na enak način pogorel, je šele lani na novo vse sezidal. Škoda je velika.

Smrtna kosa

V mariborski bolnici je umrl Franc Postrak, posestnik iz Vurberga, star 49 let. — V Ljubljani je umrl Emerik Malovrh, višji žel. inšpektor v pokroju star 67 let. — V Celju je umrla Ana Kovačičeva, stara 51 let. — V Ptujju je umrla Marija Vuk, viničarka iz Ločiča, stara 52 let.

Rekorden mesec

Mesec julij, tako poročajo iz Ljubljane, je bil kar se tiče bolnikov v resnici rekorden mesec, kajti v tem mesecu je bilo pripeljano v ljubljansko bolnišnico nič manj kakor 2033 bolnikov iz raznih krajev Slovenije.

Hiša je zgorela

V Valterskem vrhu je zgorela hišica posestnika Jožefa Koširja. V hišici ni nihče stanoval in sosedje so ogenj opazili šele takrat, ko ni bilo več mogoče pomagati. Le nekaj živih in opravne so rešili, kar je bilo last Jurija Buha, ki je sorodnik lastnika hišice.

S Koroškega

V Lipi nad Vrbo je ogenj uničil Tenčovo in Jagrovo hišo z gospodarskimi poslopji vred. Le živino se je posrečilo rešiti. — V Celovcu je nedavno praznovala osemdesetletnik rojstava vdova revizorja slovenskih pošilnic, Magdalena Farjančičeva. Izmed 13 njenih otrok jih živi še 10, ki so vsi preskrbljeni.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891. Izdaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544.

Subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pred začetkom šolskega leta

Šolske počitnice so že skoro minule. Še dobrih par dni in šolska vrata se bodo zopet odprla. Zopet bo zaživel otroško življenje okrog naših šol.

Katoliško časopisje ponavlja leto za letom: katoličani svoje otroke v katoliške šole! Ta vabilni klic katoliškega tiska ni brez pomena.

Katoliška cerkev brez svojega in brez po svojih načelih vzgojenega naraščaja bi ne imela v ljudstvih tiste neomajne podlage, kakor je. Vzgojen naraščaj po strogo katoliških načelih, ki jih je določila Cerkev za vzgojo svoje katoliške mladine, je neomajen, zanesljiv in stanovit.

Zlasti mi katoliški Slovenci v Ameriki imamo dvakratno dolžnost v tem oziru do svoje mladine. Ni jo dežele na svetu, kjer bi bila toliko mešanica raznih narodnosti in ver, kakor naša tu v Ameriki, kamor so se izselili številni narodi vseh ver in prepričanj.

Zato slovenski starši, svoje otroke v katoliško šolo! Bodite pravi Slovenci v tem oziru! Dajte svojim otrokom vsaj vero svojih očetov in mater, če jim že drugega ne morete in največje bogastvo jim boste pustili.

Onim pa, ki so dovršili navadne osnovne šole pa ta le apel: Kdor more, naj pošlje svojega sina ali hčer v višje šole. Marsikje je to težko, ker manjka denarja. Toda kdor more, naj ne pomišlja. Vsak cent, ki ga starši vložijo za šolanje svojih otrok je najbolje naložen.

Najboljša dota, ki jo morete dati otroku, je izobrazba. Dajte svojemu sinu izobrazbo, da mu ne bo treba vihetiti krampa in lopate, kakor so jo morali slovenski izseljenci, ki so prišli v to deželo, pa mu bote dali več, kakor bi mu zapustili tisoče denarja.

Denar izgine, se lahko zapravi in mnogokrat, če ga človek sam ne zapravi, mu ga drugi uničijo in zapravijo. Znanje v glavi pa ostane in je zaklad, ki se najbolj obrestuje. Kdor žene more na noben način poslati svojih otrok v višje šole za višje poklice, dajte pa svoje otroke vsaj naučiti kakega dobrega obrtnega poklica.

in vzdržavati, se bodo s hvaležnostjo spominjali vas, da so imeli dobre in skrbne starše, ki so gledali in skrbeli za bodočnost svojih otrok.

Predvsem pa še en klic ameriškim Slovincem: Dajte svojim otrokom kjerkoli to mogoče katoliško šolo! Po nasebinah pa, kjer imajo slovenske farne šole, ni mesta za slovenskega otroka v drugih šolah, kakor v teh. Za Slovence so zgrajene slovenske farne šole in Slovenci bi se morali tega zavedati.

Slovenski starši ne prezrite svoje velike dolžnosti, dati svojim otrokom katoliške vzgoje.

IZLET NA CALUMET, MICH. Milwaukee, Wis.

Mr. Muhich pravi: Pojdimo na Calumet, je že štirinajset let, odkar nisem bil tam. All right. Lepa prilika za me, tudi bi že rad videl, kakšen je ta Copper-range. V ponedeljek zgodaj jutraj vstanemo, kar takoj po četrti uri. Treba je pripraviti za tako dolgo pot. Auto se je svetil, zglancan, seveda Muhicev. Zadaj kuferček poln sandvicev in vsega, česar je za na pot potrebnega.

All aboard, Mrs. Muhich še enkrat, pregleda ako je vse v redu. O. K. go ahead. Ravno ob pol šestih jo odrinemo iz mesta. Rudie, ta najmlajši, je bil naš sofer. Lepo vreme, mlad sofer, kara "in tiptop condition." Mr. in Mrs. Muhich zadaj, sofer in jaz pa seveda pri kolesih. Brez vseh špaso, mesto za mestom je ostalo za nami. Prva postaja je bila Crivitz. Tukaj biva več slovenskih družin, smo se malo oddahnili. Napojili mašino, pa tudi na sebe ne pozabili. Zopet naprej. V Iron-Mountain smo zavžili nekaj naših sandvicev. Tu je res lepa okolica. Pa se že pozna, da smo proti Calumetu. Crystal Falls, tam je zelo prijetno, potem pa zopet sama puščava. Tukaj ima Mr. Ford svoje gozdove; nad pedeset milj nič drugega razven gozda.

Nekako ob štirih pridemo na Copper-Range, Slovenski Calumet, Mich. Tu postavimo svoje šotore; jaz pri Father Sprajcarju, Muhicheva družina pa pri Lenaršihu; Mrs. Lenaršich je njegova sestra: Še isti večer me je odpeljal Father Sprajcar na Eagle Harbor, kjer sem videl prvič v življenju Baragovo cerkev.

Torek je bil dan obiskov, ravno tako tudi sredo, Mr. Muhich, star Calumetčan, je hotel obiskati svoje znance. Od jutraj do večera smo se vozili ob hiše do hiše, povsod smo bili prijazno sprejeti. Večkrat sem že slišal o gostoljubnosti Calumetčanov; sedaj sem se pa sam prepričal, da je vse gola resnica. Obiskali smo tudi razne nasebine; Mohawk, Copper Harbor, Gay, Lake-Linden, Houghton, kjer deluje Monsignor Režek že leta in leta. Hancock je zelo prijetno mesto. Oceola, Laurium, Red-Jacket,

Delavci v Milwaukee nimajo veliko ali nič koristi, nekateri drugi pa celo precejšnjo škodo od National Recovery Act. Ko rist pa imajo razni trgovci, groceristi, mesarji itd., ki dvigajo cene z vsakim mesecem. Ne bo dolgo, ko bodo cene vsemu blagu kot so bile štiri leta nazaj, ko je bila še prosperiteta v deželi. Seveda, trgovci ne poslušajo delavcev in jim ni mar, koliko ti zaslužiš po novem sistemu. Pač pa pridno gledajo v angleške časopise, kjer venomer trobijo o došli prosperiteti, kar pa ni niti polovico res, kar tam poročajo. Časopisi namreč poročajo, da se prosperiteta vrača in da bomo kmalu tam, kot smo bili pred štirimi leti. — Ako katera kompanija poroča, da je vzela na delo 50 delavcev, uredniki takoj pripišejo še eno ničlo, da lepše izgleda, in to gre vedno tako naprej, Nikoli pa angleški časopis ne poročajo koliko delavcev katera kompanija odpusti

Kdor more, naj pride in postane takorekč svetoletni romar. Spričo te ideje so razni drugi oziri le malenkost.

KDO IMA DOBIČEK OD NRA Milwaukee, Wis. Delavci v Milwaukee nimajo veliko ali nič koristi, nekateri drugi pa celo precejšnjo škodo od National Recovery Act. Ko rist pa imajo razni trgovci, groceristi, mesarji itd., ki dvigajo cene z vsakim mesecem. Ne bo dolgo, ko bodo cene vsemu blagu kot so bile štiri leta nazaj, ko je bila še prosperiteta v deželi. Seveda, trgovci ne poslušajo delavcev in jim ni mar, koliko ti zaslužiš po novem sistemu. Pač pa pridno gledajo v angleške časopise, kjer venomer trobijo o došli prosperiteti, kar pa ni niti polovico res, kar tam poročajo. Časopisi namreč poročajo, da se prosperiteta vrača in da bomo kmalu tam, kot smo bili pred štirimi leti. — Ako katera kompanija poroča, da je vzela na delo 50 delavcev, uredniki takoj pripišejo še eno ničlo, da lepše izgleda, in to gre vedno tako naprej, Nikoli pa angleški časopis ne poročajo koliko delavcev katera kompanija odpusti

Kdor more, naj pride in postane takorekč svetoletni romar. Spričo te ideje so razni drugi oziri le malenkost.

od dela za nedoločen čas. Niti ne poročajo, kako se ravna z delavci po tovarnah, kjer morajo delati nad svoje moči in za sramotno nizke plače. Vsakdo mora delati za dva, če hoče da bo njegov "bos" z njim zadovoljen, če pa ne, pa ven z njim, na cesto med tisoče, in najme drugega. Tako je dandanes povsod po milaških tovarnah. — Kdor dela pač sam najbolje ve.

Ze celj mesec se je pisalo, kako strogo se bo postopalo s tistimi delodajalci, ki ne bodo sprejeli Rooseveltovega programa do 15. avgusta. — Zadnji teden se je poročalo, da bo okoli 500 oseb, moških in ženskih, hodilo od tovarne do tovarne preiskovati razmere med delavci in delodajalci. Meni se zdi, da je bilo to samo na papirju. Na W. Bruce St., kjer tudi jaz delam, je industrijski street, kjer je največ tovarn in lesnih skladišč, pa nimajo še nikjer na oknih plavega orla. Razmere po teh tovarnah so sedaj take kakor so bile in tujdi plače so še vse po starem. Nobenega znamenja pa še ni, da bi bile kake spremembe. Kakor vse izgleda, bo kmalu vse potihnilo in bo ostalo vse po starem. Delavec bo pa veliko na slabšem kakor je bil pred par meseci, ko so bile življenjske potrebščine veliko cenejše kakor so sedaj. Kateri ima družino, bo moral delati skoro celi dan, da bo svojo družino enkrat na dan nasitil s krompirjem, kajti "pek" tega stane 60 do 70c v Milwaukee, vreden pa ni niti 30c. Kje so pa potem še druge potrebščine? Srečen je danes ta, ki ima stalno delo pri samaritanskih "bosih", ki so sprejeli Rooseveltov program, od katerega imajo tudi delavci dobiček.

Kaj bo s temi delodajalci, ki dosedaj še niso sprejeli in nočejo nič slišati o plavem orlu in Rooseveltovem programu. Kaj bodo storili z njimi, nam bo pokazala bodočnost in bom pozneje kaj poročal.

Zadnje pomlad je governer Schemeden izjavil, da v tem letu ne bo imela država Wisconsin razstave, kakor jo je imela druga leta, s čimer bi prihranili \$25.000. Sedaj so pa možje v Madison že drugega mnenja. Oni pravijo, da so se časi že izboljšali, zlasti v Wisconsinu in jako lepo bi bilo, ko bi imeli razstavo kakor druga leta. Zato bo letos, kakor vsako leto zopet razstava, ki se začne 27. septembra in bo trajala en teden, kakor po navadi.

Tudi našemu županu se slaba obeta. Njegovi nasprotniki so dobili 40.000 podpisov od volilcev, katere bodo izročili sodnji s zahtevo, da se v jeseni vrše volitve za župana, četudi ima še tri leta predno poteče njegov rok. Mr. Daniel W. Hoan se čuti užaljenega, ker so v njegovem kabinetu takj njegovi nasprotniki, ne pomislijo pa ne, da bodo izvanredne volitve stale kakih \$75.000; kar nikakor ni mala svota.

— Skoro bi bilo boljše še počakati za volitve do drugega leta.

Mestni odbor je dal poročilo o uspehih pri novostanovljenih pivotočilnicah v Milwaukee, ki ima sedaj 2.300 pivotočilnic, ki morajo plačati za dovoljenje točenja piva po \$100.00. Delajo pa že načrte za višji davek na licence za točenje piva v prihodnjem letu in sicer na \$500.00. Pravijo, da pride "wiska" nazaj in potem ne bo preveč \$500.00 za licenco. Pivotočilci pa pravijo, da bo potem še slabše, ko pride wiska nazaj. Mogoče. Sedaj kateri še lahko goljufa pri munšajnu, katerega si sam kuha in potem prodaja, ali ga pa poceni dobi. Če pa pride "wiska" nazaj, bo predraga in enako bo predraga tudi licenca, kar bo požrlo vse, kar bi pivotočilci dobili lahko za svoje delo in mu ne bo za trud nič ostalo. — Torej, kakor se sedaj govori, se

Še nič ne obetajo dobri časi za naše pivotočilničarje. — Pozdrav vsem ki berejo Amerikanskega Slovencea.

G. W. R. MORATORIJ ZA MACHADOVE DOLGOVE Havana, Kuba. — Državni zakladničar je napravil na predsednika Cespedes apel, naj proglaš moratorij na vse dolgove, ki jih je za državo napravil bivši diktator Machado. Država je v skrajno zmedenem finančnem položaju; nihče pravzaprav ne ve, koliki so njeni dolgovi; vendar, kolikor se more dognati, znašajo obresti in amortizacija mesečno do podrug milijon dolarjev, kar je strahovito breme za obubožano deželo, katero skuša zdaj nova vlada gospodarsko obnoviti.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

IN ŠE O LEMONTSKI SLAVNOSTI

Lemont, Ill. Labor Day zlasti primerna za našo proslavo. Ena stvar je to, ker smo mislili, da bodo ljudje zavoljo državnega praznika drugi dan lažje prisostvovali večerni rimski procesiji. Pa to ni vse. Rekli smo že enkrat, da ob tej proslavi mislimo poudariti idejo svetega leta. Sveti Oče ob proglasitvi svetega leta, niso mislili samo na duhovne dobrote svetega leta, temuč se že v pričetku letošnjega leta poudarili, da upajo od tega svetega leta tudi izboljšanje gospodarskih razmer, zlasti več dela in več zaslužka delavskim slojem. Vse kaže, da se ta napoved svetega Očeta uresničuje, čeprav ne kar čez noč.

Prav primerno je torej, da se ravno Labor Day ali nedelja pred njim v tem svetem letu obrne v nekaj zahvalni dan. Ze cela leta so razni preroki napovedovali prihod prosperitete, češ, da že čaka za ogrom, pa se niti njena senca ni hotela skloniti izza ogla. Sveti Oče ob proglasitvi svetega leta niso mogli naprej videti, kako se bo vse preobrnilo v javnosti, vendar so z zaupanjem na pomoč božjo v svetem letu napovedali boljše čase. Priznati moramo vsaj to, da so nekaj zadel. Zato je na mestu, da se o priliki delavskega praznika ta misel poudari.

Udeleženci naše slavnosti naj bi torej imeli to pred očmi in na ta način, čeprav tako zelo daleč od Rima, doživeli v srehi vsaj nekoliko svetoletnega razpoloženja. To bo popolnoma v smislu papeževih namenov, zavoljo katerih je bilo svetlo leto proglašeno.

Kdor more, naj pride in postane takorekč svetoletni romar. Spričo te ideje so razni drugi oziri le malenkost.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

Oo. frančiskani.

"TARZAN IN ZLATI LEV" (62)

Taval je na to ves dan. Lačnega in žejnega je zajela noč. Splezal je na visoko drevo, se vsedel na visoko vejo, se sgnjnil h deblu. Bila je jasna hladna noč, da se je tresel na veji od mrzle sapa, ki je vlekla od severa. Tista noč je bila za Kraskija silno dolga. Ko se je razpršila tema in je začela prodirati jutranja zarja je Kraski zlezal z drevesa in začel nadaljevati svojo pot v smeri proti zapadu.

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Okrog polдне je prišel Kraski do neke vode. Kmalu je začul ob vodi neke človeške glasove. Šel je malo ob vodi in kmalu zagleda malo kolibo. Približal se je bližje in ko je priskušoval je zdaj jasno zaslišal angleško govorico. Zveselil se je tega, kajti bil je že čisto izmučen in kot tak bi ne mogel dolgo nadaljevati na svoji poti. Našel je na primernem kraju plitvo vodo in jo prebredel.

REK. HAYON

Ves poraščen in raztrgan je prispel Kraski do njune kočice. In ko se je približal ju je nagovoril: "Ali me ne poznata, jaz sem Karl Kraski!" Florja se je hotela iztrgati iz rok Estebana in teči h Kraskiju, toda močne roke Estebana so jo pridržale. "Pomagajta mi, jaz sem skoro na koncu, več dni že nisem jedel." — "Tu ni mesta za tebe, poberi se naprej," je zaklical Esteban.

DENAR

pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko denar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Table with exchange rates for Dinarji and izplačila v dolarjih. Includes rates for \$3.00, \$5.00, \$10.00, etc.

Vsa pisma in pošiljave naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovencea) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 4 Ponedeljek — Sv. Roza Viterbska.
- 5 Torek — Sv. Lovrenc, škof.
- 6 Sreda — Sv. Eleyterij, opat.
- 7 Četrtek — Sv. Regina, dev., muč.
- 8 Petek — Rojstvo Bl. Device.
- 9 Sobota — Sv. Peter Klaver.
- 10 Nedelja — Sv. Nikolaj.

Rev. J. C. Smoley:

TRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIIH.

Kristusu Gospodu so nekoč iz daleka prosili deseteri gobavci in klicali: "Jezus, Sin Davidov, usmili se nas!" In Gospod jim je rekel: "Pojdite in pokažite se duhovnom!"

Zakaj jih je pač poslal k duhovnom? Bila je Mojzesova postava, da je moral vsak gobavec, ki je bil ozdravljen, se javiti duhovnom, da so ga proglasili zdravim in čistim. Gospod je hotel, da se temu zakonu gobavci pokore; zato pokorščino so dobili tudi plačilo: "In zgodilo se je, ko so šli, so bili očiščeni."

Se sedaj pošilja Gospod vsakega, ki je v kakem grehu, k duhovnom. Lahko bi bil ustanovil odpustanje grehov drugače: Kdor greši, naj v duhu spozna svoje grehe pred menoj, pa mu bom odpustil. Pa ni tega storil; oblast grehe odpustiti je dal duhovnom: "Komur bote grehe odpustili, so jim odpuščeni", in "Karkoli razvezete na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih".

K duhovnom pošilja Gospod človeka-grešnika; ta hoja, ta spoved je pa za marsikogar kamen izpoditike. Nočijo hoditi k spovedi. Zakaj? Vzroki so razni: napačna sramežljivost, pomankanje pravega kesanja, ponižnosti in trdnega sklepa.

Napačna sramežljivost ovira mnoge, da ne gredo k spovedi. Mnogi bi radi šli k spovedi, radi bi se otresli grehov, pa jih je sram pred ljudmi, da bi jih videli pri spovednici. Skratka, sramujejo se Kristusa Gospoda. Kako napačna, kako nesrečna sramežljivost! Odlaha in odlaha, dokler končno ni prepozna, čaka na bolniško posteljo. . . Drugi se sramujejo zopet duhovna, boje se njemu povedati svoje grehe. Čemu bi se bal duhovna? Vsaj mu ne poveš nič novega, duhoven ne pričakuje, da bo v spovednici kaj lepega slišal, pač pa je pripravljen poslušati tvoje grehe. On je zdravnik, ki ti hoče ozdraviti dušo. Ni se sramovala Marija Magdalena, da je prišla v farizejevo hišo in padla k nogam Gospodovim, ni bilo sramota za Petra in Pavla, da sta spoznala svoje grehe. Tako tudi nas ni treba biti sram, da se spovemo svojih grehov.

Mnogokrat ljudje nimajo pravega kesanja in ponižnosti; imajo same sebe za dobre, poštene ljudi, vsaj jim — tako si pravijo — vest ničesar ne očita, česar bi se morali spovedati. Ti so podobni farizeju, ki se je bahal: "Gospod zahvalim te, da nisem, kakor drugi ljudje, kakor prešestniki, razbojniki, ali kakor je ta cestinar. Sv. Janez pravi: "Če pravimo, da nimamo greha, goljufamo sami sebe."

Drugi pa nimajo trdnega sklepa, da bi se poboljšali in radi tega ne hodijo več k spovedi. Mislijo, da imajo čas za poboljšanje. Kdaj? Ko bodo stari? Bodo li dosegli starost? Na smrtni postelji? Takrat hoče človek svoje življenje poboljšati, ko že gre iz življenja. Morda se kdo zanaša na to, da se bo spokoril, kakor se je desni razbojnik? Sv. papež Gregor pravi: "Ta Gospod, ki je skesanemu grešniku obljubil odpustanje, ni obljubil zakrnjenemu grešniku jutrišnjega dne."

To so ovire, ki branijo človeku, da ne gre k spovedi. Videli ste, kako so malenkostne in nevarne. Pojdite in pokažite se duhovnom, kliče Gospod. Hodite radi k sv. spovedi, da bote ostali čisti in dosegli svetost življenja.

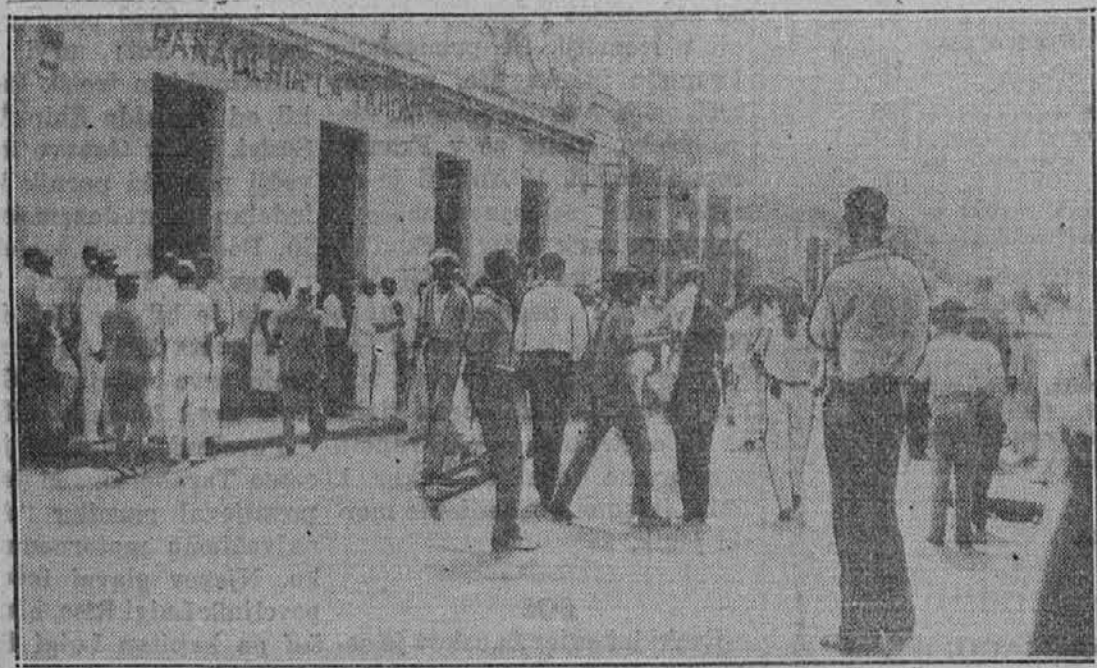
NADŠKOF DR. JEGLIČ V SVOJI ROJSTNI FARI

Navdušen sprejem v Lescah, Hlebcah in Begunjah — Mladina se zgrinja okrog nadškofa

Begunje, v avgusta. — Pre-vse, staro in mlado, možje in žene, fantje in dekleta do najmlajših in najmanjših, da pripravil veliki praznik, ko je nadškof dr. Jeglič ponovil v svojem rojstnem kraju Begunjah biserno sv. mašo. Sprejem nadškofa pa je bil tako lep, tako prisrčen in tako navdušen, kakor podobnega tukaj še niso

z Radovljice, Lesc, Begunj in iz drugih sosednih krajev, in to

PO REVOLUCIJH POBESNELA HAV ANA

Slika kaže prizor pred neko pekarno v Havani, Kuba, in sicer neposredno po padcu Machada. Lačne množice so navalle na pekarno in jo oplenile.

"BELGIJSKA VAS" NA RAZSTAVI.

Eno najlepših mest na čičaški svetovni razstavi je takozvana belgijska vas, posnetek belgijskih krajev. Slika kaže del tega razstavnega prostora.

kljub delavniku, ko je sedaj največ dela na polju. Nad vse imenitno pa so se postavili vrli gorenjski fantje, ki jih je bilo okoli 150 v tipičnih gorenjskih narodnih nošah. Fantje so prijezdili na okrašenih konjih ter so ob enem s skupinami deklet, oblečenih v narodne noše, ki so bile na vozovih, nudili prav pestro sliko. Fantje v narodnih nošah in na konjih so bili iz Radovljice, Begunj, Mošenj in nekaterih drugih vasi. S pristnim gorenjskim ukanjem so fantje prihajali na leški kolo-dvor. Ko pa je privozil ljubljanski vlak in je nadškof dr. Jeglič izstopil, ni bilo navdušenih pozdravnih klicev ne konca ne kraja.

Nadškofa dr. Jegliča, ki ga je spremljal generalni asistent Jezusove družbe p. dr. Prešern, je pričakovala na peronu skupina duhovnikov radovljiske dekanije z dekanom g. Jakobom Faturjem na čelu ter postanjenačelnik g. Žurec. Ko je nadškof dr. Jeglič izstopil, mu je izrekel dekan g. Fatur prisrčno dobrodošlico, izražajoč veselje ob njegovem prihodu na domača tla; in ga pozdravil v imenu duhovščine radovljiske dekanije, ki ga ima v neizbrisnem spominu.

V imenu begunjskih fantov je ob prihodu na peron pozdravil nadškofa g. Jože Resman iz Žgoš, ki je bil tudi oblečen v narodno nošo. Krasi pozdrav pa je nadškofu izrekel v narodno nošo oblečeni akademik g. Gojmir Fišter iz Radovljice:

"Prezvišeni, oče naš, apostol miru in življenja, glasnik ljubezni in vstajenja, Gorenjci vas topla pozdravljamo. Oče — ne beseda — vsa tiha pesem v nas, pesem ljubeča, znojna pa živa — naj bo vam iskrenosti naše priča. Še več kakor oče ste — duša naša — svetilnik ob morju življenja, ki kažete k Bogu nam pot odrešenja! Naše srce ste, vir moči in sreče, ki lajšate ure nam težke, trpeče. Naš razum ste: celo je naše življenje v molitvi pravo čutenje, v Bogu večno vstajenje. O, v nas ste ves in mi z vami, pa vsi v Bogu — velikem očetu.

Z vami gremo — da jutri daritev spet obnovimo — daritev slovenskega naroda Bogu."

Tako kakor pred kolodvorom, tako je stala tudi sredi trga Lesce velika množica ljudstva, ki je navdušeno vzklikalo nadškofu. Nadškof je prijazno odzdravljal ter je blagoslovil množico.

Iz Lesce se je med zvonjenjem zvonov razvz: krasen sprevoz skozi vas Hlebce v Begunje. Sprejati so jahali postavni gorenjski fantje v narodnih nošah in na iskrnih konjih. Nadškof se je peljal v okrašenih kočiji. Za njegovo kočijo so se peljali vozovi s fanti in dekleti v narodnih nošah, sprevoz pa je zopet zaključila konjenica v narodne noše oblečenih fantov. V sprevodu je jahal okoli 150 fantov.

Pred vasjo Hlebce je stal krasen mlaj z napisom:

"Pozdravlja Te tisočkrat naša domača vas!"

Sredi vasi je bilo zbrano prebivalstvo in pet malih deklic je navdse ljubko deklamiralo prigodno pesmico ter mu izročilo lep šopek lilij. Nadškof se je prijazno razgovarjal z mnogimi vaščani, s starimi in mladimi. Ginljiv je bil prizor, ko je bila nadškofa predstavljena najstarejša vaščanka, 97-letna Marijana Valantova, po domače Vognikova. Škof se je prijazno razgovarjal z njo in blagoslovil navdse srečno ženo.

Ze v Lescah so igrale nadškofu na lilih solze. Nadškofa ginjenost pa se je stopnjevala ob sprejemu v njegovi domači vasi, v Begunjah. Begunje so vse v mlajih in napisih. Vsaka hiša je okrašena s cvetjem in zastavami. Najvišji mlaj je visok 45 metrov in so se begunjski fantje pošteno potrudili, da so spravili to ogromno smreko v vas. Ob prihodu v vas je nadškofa pozdravil napis: "Biser-

ni mašnik, škof in rojak, iskreno pozdravljen sred rodniht trat!" Dalje so napisali: "Lepa Vaša vsa so biserna dela, vedno v Slovincih bodo živele!" Na župni cerkvi pa je napravljena velika letnica iz zelenja 1873-1933, pod njo pa je napis: "Kristusu Kralju, Zveličarju src kot Vaša naj vsa nam ljubezen velja!"

Doma!

Sredi vasi je mala deklica Tina Gašperinova pozdravila nadškofa z daljšo in lepo deklamovanko. Nato je prisrčno pozdravil v imenu vse fare nadškofa župnik g. Franc Gornik, dalje župan Dobida, dalje učitelj Bulovec, v imenu Katoliške akcije in Katoliškega prosvetnega društva organist Zrncec, nato pa tudi posamezni prebivalci. Nadškof se je takoj spomnil pri tem ali onem, čes, "saj smo sosedje". Pri sprejemu je bila zbrana vsa šolska mladina, četa gasilcev v uniformah in članstvo cerkve, organizacij in kongregacij. Po prijaznem razgovoru je nadškof z vso duhovščino in vsem prebivalstvom nadaljeval poč pot proti župni cerkvi sv. Urha, ki je bila vsa okrašena z vencji zelenja. Pred cerkvijo je nadškofa pričakovala večja skupina deklet v narodnih nošah, ki so nudile izredno pestro sliko. Pri prihodu v cerkev, ki se je takoj napolnila s prebivalstvom, je domači cerkveni zbor krasno zapel nadškofu: "Mašnik biserni, pozdravljen." Pred Najsvetejšim so sledile kratke molitve, ki jih je molil naprej župnik g. Gornik, nato pa je nadškof podelil vsemu prebivalstvu svoj škofovski blagoslov.

Nadškof se je nato malo odpočil v župnišču, še nocoj pa je obiskal svojo rojstno hišo, katere domače ime je pri "Pogorevčku."

Za današnje slavnosti — biserna maša bo ob 10 — se prebivalstvo z vso vnmno priprav-

lja in obljublja biti ta proslava ena največja, kar jih je katališko bivalstvo Gerenjske zadnje čase priredilo.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Trupelec otroka v vodi

Poljski otroci so v Rinkah v Savi našli trupelec otroka, ki je gotovo ležalo že več dni v vodi. Po raznih zapiskih, ki so jih napravili litijski orožniki so ugotovili, da je utopljenka 21 mesecev stara Marička Peternelova, hči kurjača iz Vikerč pod Šmarno goro. Dekletce ki je padlo v Savo so doma že več dni pogrešali.

Vedovod građe

V Prapetnem pri Hrastniku grade vedovod, ki ga bodo najbrže letos dogradili. Vedovod bo stal obcino 200.000 Din. Za približno toliko je občina prodala Inatovo graščino, da ne bo treba ljudem prispevati take svote, ker že tako trpe pomankanje.

Radi nesrečne ljubezni

V nekem vinotoču na Miklavškem hribu blizu Celja je pognal 20letni trgovski vajenec Tonček Guzej iz Celja kroglo v glavo na desno stran sene, da mu je na drugi strani izstopila. Baj je tega kriva nesrečna ljubezen.

Padec z drevesa

Iz Ptujta poročajo, da je v Vurbergu padel na domačem vrtu s hruške mlinar Jožef Horvat in se zelo nevarno poškodoval.

Duhovska vest

Na župnijo Žiri je bil pred kratkim umeščen za župnika ondotni kaplan Ivan Pečnik.

Nesreča otroka

V vasi Kumnišču pri Šmarju nižje Ljubljane so pri posestniku Erjavcu rezali slamo. Okoli slamorenice se je vrtila domača triletna hčerka, katero je stroj zgrabil za krilce in jo pričel vrtili ter jo večkrat zasakal okoli, preden so jo mogli rešiti. Pri tem se je otrok večkrat zadobil hude notranje in zunanje poškodbe.

Obsojena

Na dve leti strogega zapora je bila pred mariborskim sodiščem obsojena Antonija Grdja iz Cogetincev. Omenjena je bila zaposlena pri Jožefu Frasu v Vanetincih, kjer so pretakali vino. Približal se ji je Jakob Par, ki je silil vanjo. Dekle je v jezi hotelo zamahniti z motiko po roki vsiljivca, pa je motika zadela glavo, nakar je sledila kmalu smrt.

Napaden

Matevža Janko iz Bršljina

so prepeljali v kandijsko bolnico vsega poškodovanega po glavi in životu. Zlomljeno ima tudi rebro na levi strani. Nihece ne ve, kdo ga je tako zdelal.

Pridelke kradejo

Kmetje v okolici Celja celo noč stražijo svoja polja, ker neznani tatovi kradejo z njih razne pridelke.

Nezgoda

Franc Šinkar, 30letni gozdni čuvaj iz Marija Gradec, je na potu skozi gozd tako nesrečno padel, da se mu je sprožila puška in mu je šla krogla skozi levo roko.

Riziko dela

Iz Babnega polja pri Starem trgu na Notranjskem so pripeljali v ljubljansko bolnico 25-letnega tesarja Toneta Šestariča, ki si je s planko razkral koleno.

Čudodelca zdravnik zopet zdravi

Poročano je že bilo o čudodelnem zdravniku inž. Baudi iz Zagreba, ki je brez zdravil ozdravljial bolnike, doktor mu oblasti niso tega prepovedale. Zagrebški meščani in kmetje iz okolice so pa pri banki upravi dosegli to, da Bauda zopet zdravi. Bauda zdravi brezplačno, in brez zdravil.

WORLD'S FAIR

RODEO

SOLDIER FIELD

STARTS

Friday Afternoon and

Twice Daily to Sept. 10

55,000 SEATS 55c

Jezdoci-prvak iz vseh delov Zed. držav in Kanade bodo nastopili pri vsaki predstavi, da postanejo deležni nagrad, znašajočih \$50,000. Vsa pota vodijo do Soldiers Fielda.

NOVI ZEMLJEVID JUGOSLAVIJE

ki kaže novo politično razpredelbo Jugoslavije v banovine je na razpolago v naši knjigarni. Zemljevid kaže banovinske meje, kar je važno za vsakega, da vidi, kako je njegova rojstna domovina razdeljena v nove politične uprave. Mnogi med nami v Ameriki nimajo niti pojma o novih banovinskih upravah. Ta zemljevid jim bo vse pokazal in pojasnil v tem oziru. Stane s poštnino vred samo 30c. Naroča se pri Knjigarna Amerikanski Slovenec, 1849-West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Društvo "SV. JERONIMA"

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
 Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Steje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavezne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelku od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboli, naj se, takoj javi pri društvenem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zbiruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.
 Odbor za leto 1933:
 Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houston, Pa.
 Tajnik JOHN BEVEC, Box 16, Strabane, Pa.
 Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

V uradu "Amer. Slovenca"

- lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
 - lahko poljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;
 - lahko plačate vaše račune za luč in plin;
 - lahko dobite raznovrstne informacije kot:
 - o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in
 - o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
 - o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
 - izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik
- Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec
 1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

7 dni do JUGOSLAVIJE

Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI NA SVETU

BREMEN • EUROPA

POSEBNI VLAK ob parniku v Bremerhavenu juri celu udobno potovanje v LJUBLJANO. Izborne železniške voze tudi iz Cherbourga. — AH potuje z ekspresnim parnikom COLUMBUS.

Za podrobnost vprašajte kateregakoli lokanta ali agenta pri

NORTH GERMAN LLOYD

130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

Povest z gorenjskih planin

Srečno so prispeli vrh sedla v pičlih dveh urah, ko bi bil človek samotež prišel seveda dvakrat hitreje. Ali z ranjenjem je križ. Mati Meta in Cilka spremila nosilnico še četrte ure čez mejo, kjer je strmina najhujša. Ko pa pot postaja složnejša, se poslovita tiho in hitro, ali tem prislejšeje.

Se precej časa gledata ženski za nosilnico in v srcih molita za srečno pot. Šele ko utihnejo koraki in vesta, da ima nosilnica najtežji del pota za seboj, se obrneta in odideta proti Suhemu vrhu, kjer dobita Terpino. Vsi trije skupaj zavijejo na Dobravo.

Bog je dal srečo tisto noč: srečno sta Tilen in Matija prinesla Matevža domov k sestri Majdi, srečno sta Meta in Terpina pripeljala Cilko nazaj na Hribarjevino. Ko je drugi dan Matija, ki se je podnevi vrnil s Koroške, proti večeru prišel k Hribarju in povedal Cilki o srečnem prenosu Matevževem, je blažen smehljaj spretel dekletov obraz in na Hribarjevini je zavladała sreča, ki je že dolge dni ni bilo.

DEVETO POGlavJE.

Poletje je seglo s cvetočo in solnčno roko gori v gorenjske planine. Ali poznate poletje v goliških pašnikih, pa dalje čez Rožico in Dovške Rovte in na drugo stran prav pod Lepi vrh do Medjega dola pod Stolum? O, če ga poznate, poznate raj na zemlji! Mehka, židana, za dve pedi visoka trava požene in dozori po razsežnih senožetih; kakor žametaste zelene in pisane preproge leže posamezni parti med obrobajočimi jih gozdčiči in grmovjem; vsaka trata je kakor z vencem ovenčana mlada deklica, razbrstena in razcvetena; črički čričkajo v njej v mraku in se v svate vabijo za noč. Drobnice mušice se v rojih preletavajo nad njo in komaj slišno brni pesem poletnega večera nad planinami. Nebo, jasno in vse oblit s kraljevsko solnčno lučjo, se nizko doli sklanja na planine, odete v plašč poletja, kakor bi hotelo poljubiti vsako trato posebič, vsake travice posebej se dotakniti z rožnatimi ustni, v vsak grm posebej poseči z zlatim pogledom večerne zarje, v vsako vejo zase zavzeniti srebrno pesem večerne zarje. In zjutraj, ko vsa dolina spi in se megle vlačijo po njej, je na planini že solnce, rosne kapljice na tratah bliščijo ko biseri in se smejejo v solnce, v jutranje solnce, v luč! Iz doline se kadi. Tu gori med skalami, ki leže razmetane semtertja med travo, pa vriska v zlato jutro mlada četa koscev, druga na sosednjem rovtu, ji odgovarja veselo, sveže kakor bi vriski vrel iz naročja zemlje, iz naspance, z lužjo in toploto prepojene zemlje, iz prsti, ki so jo gore rodile in planine iz svojih skala nadrobile. V solncu zapleše kosa in šviga kakor biserna kača nad travo semintje. Ni smrtna pesem naravi, pesem kose. Je le pesem novemu življenju, ki že poganja pod dozorelo travo. Ker na planinah smrt ni smrt, ampak novo življenje. Ker so planine bliže nebu bliže božjemu obličju, bliže Bogu samemu in mu naravnost v oči rasto. Zato pa je Bog dal gorenjskim planinam poletje rovtov in poletje koscev in grabljic, dal večno pesem in sam vrisk, dal luč in solca, kakor nobeni drugi zemlji ne in je ta gorenjski planinski svet svet božji. Kakor mehka, prosojna božja dlan je, vsak vrh je prst na njej, vsaka trata, vsak rovt majhna znojnica, ki skozi njo diše mati zemlja v zrak in solnce. Počivaš zato na rovtu kakor na božji dlani. Nate gleda

nebo in raz njega Bog in se raduje lepote, ki jo je v poletnem snu razmetal na ta prelepi svet in pustil, da smeš stopiti nanj ti in na njem počivati!

Na vsakem rovtu so svislji za seno, poleg pa mala kočica kot kuhinja in shramba za posodje. Kar je Dolenjcu vinograd z zidanico, je Gorenjcu rovt s svislimi. Dolenjec hrani v zidanici vino, Gorenjec v svisljih seno. Dolenjec pije v zidanici vino, Gorenjec solnce in božjo luč in vonjave posušenih rož in trav. Vrskata pa oba ves dan in prepevata, da odgovarja vrisk vrisku in pesem pesmi. Preden ležeta, eden v svislji na seno, drugi v zidanico na trdo postelj, pa molita oba k istemu Očetu, ki je obema dal: enemu od ognja in opojnosti vina, drugemu od ognja in sladkosti in opojnosti luči in cvetja. Ker ljubi oba enako in je dal govoriti obema najlepše; slovensko. In tudi dal obema moliti enako: otroško. Ali Gorenjec ljubi Boga za darovane rože in trave bolj od Dolenjca; šel je više gori, bliže k Njemu, da mu bolj iz bližine more gledati v dobrotljivo obličje. In morda je Gorenjcu dal Bog zato trdo besedo in hrastovo skorjo v zunanost in obraz, da se ne prevzame vsled božje bližine in ostane kakor otrok v svoji otroški jecavi!

Z drugimi so tudi Hribarjevi v rovtu pod Jeklom. Najete imajo, ker oče in Janez sama košnje ne zmoreta, Cilka ne sama spravi in grabiti. Mati so ostali za varihinjo. Zato so dali Cilki gospodinji na rovtu po mili volji in Janez pravi, da zna bolje od matere. Se pa tudi žene, da je veselje ž njo. Treba je. Saj mora skrbeti za roke, ki so vajene težko vzdigovati in jim prazna žlica ne gre rada v usta, ker je roka niti ne čuti. Zato pa tudi hvalijo Cilkinu gospodinjo kar vsi vprek: Tinica, Polonica, Metka, Micka; pa še bolj Janez, Miha, Ciril, Štefan. Se očetu uide vesel pogled po otroku in se jim srce smeji, ko se kosajo z mladimi in se ženo ko dvajsetleten za koso v breg in je red za njimi kakor z britvijo pokošena. — Danes so pokosili in posušili gornji del desne plati. Pa ne samo to. Vse je že v svisljih. Kako so pa tudi vlačili fantje vlake proti svislim. Vse močnejše vejevje na spodnji strani je okleščeno, veje porabljene za vlake. Vidiš, ravno se pelje v močnih dlaneh, za njim pa se pelje na vejah cela gora sena, da misliš, zdaj zdaj se bo zavalilo nanj in ga pokopalo pod seboj. Toda Štefan trdno drži nazaj v seno naslonjen in spretno drsi v izgajenih čevljih vprek proti svislim. Če ga gledaš, meniš, da mu mora brzina vzeti sapo. Ali čuj; Štefan ti še vriska spotoma kakor bi bilo vozilo in pri svisljih okrene celo vlako tako, da bi mu bil komaj kos kolesar na ravni cesti!

Pričeli so se zbirati okrog bajte. Iz nje se ne kadi več, ker je že do žerjavice pogorelo in je večerja že kuhana. Cilka je pogrnila široko senensko rjuho po travi, pripravila za osem oseb žlice in vilice ter vsakemu kos rženjaka, pa kozarec za mošt. Fantje se šaljivo, dražljivo dekleta, ona jim vračajo in kličejo Cilko na pomoč, če le katera ne more prav fantove pregrizniti. In če še Cilka ne zmora, ali ne utegne, pritegnejo v pomoč očeta Hribarja, še rajši pa Janeza, ki mu nocoj teče jezik kot že davno ne. Posedejo okrog rjuhe. Vsak na svoje mesto, že večeraj določeno. Oče molijo naprej, drugi za njimi.

(Dalje prih.)

O TEM IN ONEM

AVTOMOBILI NA PARO

Zadnje čase so bili doseženi znatni uspehi v konstrukciji parnih avtomobilov. Posrečilo se je konstruirati posebne parne avtomobile in avtobuse v taki obliki, da se na zunan skoraj sploh ne razlikujejo od navadnih avtomobilov. Pri parnih avtomobilih rabijo kotle visoke napetosti, od 50 do 100 atmosfer, za gorivo pa služi ceneno olje. Parni avtomobili imajo kakor druga parna vozila več prednosti, motor se malo obrabi, ker deluje stroj z manjšim številom obratov, tek je zelo miren, avtomobil lahko hitro poženemo, kar je važno zlasti v mestih, olja se porabi manj, paro pa lahko pozimi za pri navadnih avtomobilih posegrevanje. Seveda pa imajo bi mnogo bencina, ki je drag,

parni avtomobili tudi svoje nedostatke, ki pa njihovega pomena ne morejo dosti zmanjšati.

Pri Dellingovih osebnih avtomobilih na paro v Ameriki se kaže potrebna količina pare že v nekaj minutah. Ker znaša tlak v kotlu 45 do 50 atmosfer, tlak v valjarju pa 10 do 11, in ker je kotel smoteno izoliran, je enkrat segreti motor tudi pri dolgem čakanju takoj zmožen za vožnjo. Hentschel ima kotel sistema Hiram Marim na 100 atmosfer. Voda se za kotel znova pridobiva potom kondenzatorih in miren, avtomobil lahko hitro poženemo, kar je važno zlasti v mestih, olja se porabi manj, paro pa lahko pozimi za pri navadnih avtomobilih posegrevanje. Seveda pa imajo bi mnogo bencina, ki je drag,

se obeta parnemu avtomobilu lepa bodočnost.

V RUSIJI JE 190 NARODOV

Po najnovejših podatkih živi v sovjetski Rusiji 190 raznih narodov. Pri tem so šteti tudi narodi, ki nimajo niti 1000 duš. To so n. pr. Gagauzi, ki so jih našli v Rusiji 844. Narod Voda ima 705 duš, Negitajci 783. Docklani 556 in Sajoti samo 229. Poleg tega so našli tudi narode, katerih število lahko izraziš z dvema številkami; tako je n. pr. Ajnov 32, Črnjenjskih Tatarov 12, Bošev 31, Bacijev 7. V seznamu je tudi en član plemena Buduhov. Nad 52% vsega prebivalstva je Rusov, Ukrajincev je 22%, Belorusov 3%, Judov 1%. Tatarov je v sovjetski Rusiji 3 milijone, to je 2%, Čuvašev 1.5 milijonov, Jermenov 2 milijona, Turkov okoli 2 milijona, Kazakov okoli 4 milijone, približno prav toliko Uzbekov, 2 milijona Gruzinov. Na daljnem severu živi 15.460 Samojedov, 163 Ostjakov-Samojedov, 240.000 Jakutov, 38.000 Tunguzov. Nemcev je v Rusiji 1.5 milijona.

LADJE SE NE BO ZIBALE VEČ

Na nekem francoskem parniku delajo poizkuse z novo pripravo, s pomočjo katere bo mogoče preprečiti zibanje ladij in s tem tudi morsko bolezen. Priprava sestoji iz ogromnih plavuti, ki so pritrjene ob parnik pod vodo in ki jih lahko poveljnik ladje raztegne z električnim spojem. V trenutku, ko se prične ladja nagibati na stran, razširi kapetan plavut na nasprotni strani in s tem postavi ladjo zopet v ravnotežje. Izumitelj porablja pri tem isto načelo, ki ga že uporabljajo pri letalih.

Višje bitje. — Lahkomiselni otrok, je blagohotno pokarna župnik svojo mlado služkinjo Angelico, ki jo je presenetil pri tatinskem sladkanju v jedilni shrambi, "ali veš, kdo je ono višje bitje, ki vse vidi in vse ve? Saj me razumeš, koga mislim?"

"Farovski kuharico Agato," se odreže Angelica.

NEKOLIKO O BRZOPARNIKU "REX"

Parnik REX, ki zadnje čase rozi in nepretrgano redno dovažja prišlece preko morja, je uvrščen med najhitrejšje svetovne parnike in je eden izmed največjih svetovnih potniških parnikov. Njegov tonaža znaša 51.075 ton. Ta parnik, ki ga tudi imenujejo kraljico italijanskih pomorskih ladij, je dolg 880 čevljev in 102 čevlja visok jambor. Štiri neodvisne grupe parnih turbin visoke napetosti, ki imajo 130.000 konjskih sil, ki gonijo štiridelne propelerje, kateri ženejo ladjo do sedaj nedosegljive hitrosti, s katero je parnik prevozil Atlantik v petih dneh in je končal svojo vožnjo nazaj v Italijo v šestih in pol dneh kljub temu, da se je vstavil v Gibraltarju v rivijeri Villefranche. Parnik ima 14 parnih kotlov, katere kurijo s tekočim gorivom. Njegova maksimalna poskušnja vožnja ni bila oficijelno nikjer objavljena, vendar je znano, da je znašala nad 29 morskih milj.

Niti pa ni bila njegova hitrost niti njegova velikost, katero so mnogi občudovali. Največjega občudovanja in zanimanja v New Yorku je bila njegova brezhibna konstrukcija in enakost zunanja, kakor tudi notranja. Javni prostori na parniku REX so izmed najlepših, da enakih nima noben drugi parnik. Zabavni saloni v prvem razredu, od velike dvorane pa do plesalne dvorane, enako tudi ozadje jedilnice in pa krov, je največji, kar jih je videti na sedaj vozečih preokooceanskih parnikih.

Parnik REX ima enajst krovov, po katerih lahko in udobno kreta 2000 potnikov štirih razredov kot; prvi, posebni, turistovski in tretji. Izdelan je bil od Ansaldo Ship Works v Sestri, poleg Genove in je največji potniški parnik ki je bil izdelan na sredozemskem morju. Podladje, alj temelj je bil postavljen 27. aprila 1930. V morje je bil pa REX izpuščen 2. avgusta 1931 in je napravil svojo prvo vožnjo iz Genove v New York 27. sept. 1932.

Poveljnik parnika je Francesco Tarabotto, ki je poprej poveljeval parniku "Agustus", največjemu motornemu parniku. Njegov glavni inženjer je poveljnik Luigi Riso, blagajniški šef pa kapitan Luigi Presenti, ki je bil poprej na parniku "SOS".

MOLITVENIKI.

ki jih ima v zalogi, Knjigarna Am. Slovenca.

SLOVENSKE MOLITVENIKI

"BOGU KAR JE BOŽJEGA", priredil F. S. Finžgar, Zelo pripraven molitvenik za moške, zl. obreza.....	85c
KAM GREŠ, trde platnice z zlato obrezo.....	1.00
MCLITE BRATJE, velik tisk, zelo pripraven za starejše ljudi, vendar primerne oblike za moške za v žep. V usnje vezan z zlato obrezo.....	1.25
Rudeča obreza.....	85c
Umetno usnje trde platnice, zl. obreza.....	1.00
Umetno usnje vatirane plat., zl. obreza.....	1.00
Pristno šagren gladko usnje, zl. obr.....	1.50
Pristno prešano šagren usnje, zl. obr.....	1.50
V platno vez., zlata obreza.....	75c
V usnje vez., zlata obreza.....	1.00
Vatirane platnice, zlata obreza.....	1.25
Bele koščene platnice, zl. obreza.....	1.25

MARIJA VARHINJA: V platno vezan.....	75c
Fino usnje, vatirane platnice.....	1.50

NEBESA NAŠ DOM: V platno vezan.....	75c
Fino usnje, vatirane plat., zl. obreza.....	1.50

OČE NAŠ: Vatirane platnice, zlata obreza.....	75c
Bele koščene platnice, zlata obreza.....	75c

RAJSKI GLASOVI: V platno vezan.....	75c
SLAVA MARIJI, spisal Rev. K. Zakrajšek, debelejši tisk. Vezane v umetno usnje, zl. obr.....	1.00
Fino usnje vatirane plat., zlata obreza.....	1.50

SVETA URA: V platno vezan.....	85c
V fino usnje, zlata obreza.....	1.50

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE: SVETA POMLAD: Lepo vezan, zl. obreza.....	75c
VEČNO ŽIVLJENJE, spisal Gregor Pečjak, doktor bogoslovja. Lepo vezan z zlato obrezo. Zelo praktičen molitvenik.....	1.25

VODITELJ V SREČNO VEČNOST: V platno vezan.....	75c
--	-----

ZDRAVA MARIJA, molitvenik lepe oblike izdelan in vezan na več načinov in stane: Mala oblika, zlata obreza.....	85c
Večja oblika, zlata obreza.....	1.00
Bele koščene platnice, zlata obreza.....	1.00
Zlate platnice.....	1.50
Vež., rdeča obreza.....	75c

HRVATSKI MOLITVENIKI

SLAVA BOGU, fine usnjate vatirane platnice, zl. obr.....	1.75
UTJEHA STAROSTI, fino vezan, zlata obreza.....	1.50
VRTIČ GOSPODINJI, usnjate vatirane platnice, zlata obreza, pripravne oblike za v žep.....	1.50
Koščene platnice, zlata obreza.....	1.50
ZVONČEC NEBEŠKI, fine usnjate platnice, zlata obreza.....	1.50

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

THE DEVOUT CHILD, (za otroke), male oblike.....	15c
Boljša vezava s sliko na platnicah.....	25c
LITTLE COMMUNICANTS PRAYER BOOK, (za otroke).....	45c
MANUAL OF CATHOLIC DEVOTIONS, (za mlajše in starejše), zlata obreza.....	1.00
KEY OF HEAVEN, (za mlajše in starejše), v usnje vezan, zl. obreza.....	75c
V boljše usnje vezan, zlata obreza.....	1.00
Fino usnje, mehke vatirane platnice.....	1.50
Koščene platnice, zlata obreza, z lepo sliko na platnicah.....	1.50
Koščene platnice s sliko na platnicah, znotraj na platnicah vdelan lep križ, lep molitvenik.....	1.75
THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE, v fino usnje vezan, zlata obreza.....	2.50
Usnje, rdeča obreza.....	2.00

Ko naročate molitvenike, vedno omenite, kako vrsto vezavo želite, da bo tako mogoče po želji ustreči vašemu naročilu. Naročilom je pridejati potrebni znesek v Money Orderu, bančnem draftu, v znakah, ali v gotovini. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.